

BOGANMELDELSE

Børge Fristrup: INDLANDSISEN.
Rhodos 1963, 240 s., kr. 42,-

Udgivet med tilskud af
landsdommer V. Gieses legat.

Med de mange ekspeditioner der især efter krigen har været til Grønlands indlandsis, har det været næsten umuligt at skaffe oversigt over disse og deres resultater. Det må derfor hilses med glæde, at forlaget Rhodos har udgivet afdelingsleder cand. mag. Børge Fristrups bog *Indlandsisen*.

Det er et vovestykke ene mand at skrive bogen om indlandsisen, og der er næppe nogen anden end Børge Fristrup, der kunne have gjort det her-hjemme, så at den kan læses med lige stor glæde af læg og lærd. Var bogen blevet skrevet af mange specialister, var den muligvis kun blevet for de lærde.

I bogens første korte kapitel gives en geografisk oversigt over indlandsisen. Dette kapitel er blevet temmelig tørt, som en sådan gennemgang ofte må blive, men til gengæld er der dejlig flugt over stilen i de følgende kapitler, hvor indlandsisens ekspeditioner beskrives. Det er kapitler, der med deres klare inddeling gør bogen god som opslagsværk, selv om bogen mangler et register.

De sidste kapitler er helliget de spændende spørgsmål om indlandsisens klima, tykkelse, bevægelser, alder og balance samt teorien om dens dannelse.

Bogen er forsynet med en række glimrende oversigtskort og med skitser af overvintringsstationer og ikke at forglemme med meget smukke og smukt trykte fotografier bl. a. af amerikanske

stationer på indlandsisen. Lidt flere skitser og diagrammer ville sikkert lette forståelsen bl. a. af teorierne om isens bevægelse, og en side med forklaring af de få, men desværre ikke helt undgåede fagudtryk ville tjene samme sag.

Forfatteren siger selv i sit forord, at fejl ikke vil kunne undgås i en sådan bog – og helt er de heller ikke undgået. Eksempelvis kan nævnes, at oversigtskortet side 26 forkert angiver, at Peary's anden ekspedition over Nordvestgrønlands indlandsis foregik i 1894, medens det af teksten fremgår, at det var i 1895. Forfatteren skriver, at de flade taffelformede isbjerge kun dannes ved Nordvestgrønland og i Antarktis – de er ikke ualmindelige ved Grønlands østkyst. Man kan af bogen få det indtryk, at de planteforsteninger, der er fundet i grønlandske tuflag, stammer fra slutningen af tertiærperioden – de dateres af geologer til begyndelsen af tertiærperioden (paleocæn og eocæn).

I *Indlandsisen* er vor viden om Grønlands indlandsis gjort op, samtidig med at de kommende års arbejdsopgaver lægges frem. Læserne lades ikke i tvivl om, at det er spændende og vanskelige opgaver, og det står klart, at opgavernes løsning er så bekostelig, at det for en stor del vil være udenlandske eller internationale ekspeditioner, der skal løse dem. Man må håbe, at der også fremover vil være danske glaciologer med i dette arbejde, og at de på samme levende måde som Børge Fristrup kan delagtiggøre danske læsere i denne spændende forskning.

Børge Fristrups bog *Indlandsisen*, som ikke danskkyndige kan misunde os, kan anbefales på det varmeste til alle med interesse for grønlandske naturforhold.

Jens Snellman Fabricius.